

Punainen Risti ihmisten arjessa

Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piiri 90 vuotta ja SPR Turun vastaanottokeskus 35 vuotta -juhlalehti **90&35**

**OIKEUSHAMMASLÄÄKÄRI
HELENA RANTA**

” Kadonneiden henkilöiden omaisilla on oikeus saada tietää mitä heidän läheisilleen on tapahtunut.

**TOIMITTAJA
LEENA REIKKO**

Avustustyöntekijänä
monella mantereella

**Country Manager
Tewodros Negash**
My Red Cross Journey

**Pääsihteeri
Eero Rämö**
Toivon ja turvan
tekijät

**HUMANITAARISEN
OIKEUDEN ASiantuntija
PAULIINA PENSIKKALA**

Periaatteet haastavat
meitä toimimaan

**Piirin puheenjohtaja
Tuula Oksanen**
Kuuletko, Henry Dunant!

Sisällys

- 3 Lukijalle
- 4 Kuuletko, Henry Dunant!
- 6 Toivon ja turvan tekijät
- 7 Turvaa, toivoa ja inhimillisyyttä – Punainen Risti tekee vastaanottotoiminnasta ainutlaatuisia
- 8 Kokemuksia yhteistyöstä Punaisen Ristin kanssa
- 10 Avustustyöntekijänä monella mantereella
- 12 My Red Cross Journey
- 14 Vapaaehtoiset läsnä ihmisten arjessa
- 15 Sydämellä mukana – muistoja SPR Varsinais-Suomen piiristä
- 16 Tulevasta ja inhimillisyydestä
- 17 Ruohonjuuritason valmius
- 18 Periaatteet haastavat meitä toimimaan
- 19 Yritysyhteistyö
- 19 Henkilöstön yhteystiedot

Punainen Risti
Varsinais-Suomen piiri

Toimitusryhmän terveiset

Idea juhlalehdestä syntyi, koska halusimme tuoda esiin Punaisen Ristin erityisyyttä. Meillä on laeissa ja asetuksissa annettuja tehtäviä. Periaatteemme ohjaavat työtämme joka puolella maailmaa ja mahdollistavat sen, että ihmiset saavat apua.

Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piiri on on toiminut ihmisten arjessa jo 90 vuotta ja vastaanottokeskuksemme on tukenut tulijoita 35 vuotta. Matka jatkuu ja matkajohtajanamme toimii inhimillisyyttä.

Kiitämme kaikkia lehden kirjoittajia paneutumisesta. Antoisia lukuhetkiä kaikille!

Päätoimittaja
Minna Rautanen
Toimitussihteeri
Pauliina Pensikkala
Anna Tenho

SPR Varsinais-Suomen piiritoimisto
Yliopistonkatu 24 A,
20100 Turku

Puhelinvaihe 020 701 2400
Hinta on sekä lankapuhelimesta että matkapuhelimesta 8,35 snt/puhelu + 16,69 snt/min
Sähköposti: varsinais-suomi@punainenristi.fi
Verkkosivut: punainenristi.fi/varsinais-suomi
Some: @sprvspiiri

Lehden jakelu: Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin ja osastojen luottamushenkilöt ja kouluttajat, piirin yritysyhteistyökumppanit, muut Punaisen Ristin piirit sekä keskustoimisto.

Lehti on luettavissa sähköisesti piirin verkkosivuilla.

Levikki: 700 kpl

Julkaisija: SPR Varsinais-Suomen piiri
Taitto: Anna Tenho
Paino: Painotalo Painola, T. Nieminen Oy
Kansikuvat Suvi Elo ja Anne Kalliola / Suomen Punainen Risti

Lukijalle

Teksti: Kalle-Pekka Mannila
Kuva: Jussi Vierimaa / Suomen Punainen Risti

Hyvät juhlalehden lukijat

Vuonna 1859 Henry Dunant kohtasi Solferinon taistelun jälkeisen inhimillisen hädän ja ryhtyi auttamaan. Hänen kokemuksensa ja kirjoituksensa "Solferinon muistossa" loivat perustan kansainväliselle Punaisen Ristin liikelle. Toiminnalle, jonka ytimessä ovat vapaaehtoisuus, inhimillisuus ja halu auttaa.

Tänä vuonna juhlimme Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin 90-vuotista ja SPR Turun vastaanottokeskuksen 35-vuotista taivalta. Samalla juhlimme myös Punaisen Ristin seitsemän perusperiaatteen 60-vuotismarkkivuotta. Periaatteemme inhimillisuus, tasapuolisuus, puolueettomuus, riippumattomuus, vapaaehtoisuus, yleismaailmallisuus ja ykseys, hyväksyttiin virallisesti vuonna 1965. Ne ohjaavat edelleen kaikkea toimintaamme.

Periaatteet eivät ole vain juhlapuheiden aihe. Niiden tulee näkyä arjen jokaisessa kohtaamisessa ja auttamisteossa: vapaaehtoistoiminnassa, vastaanottokeskuksessa ja piiritoimiston työssä. Kannustan pysähtymään yhdessä näiden periaatteiden äärelle ja keskustelemaan, miten periaatteet toteutuvat toiminnassamme käytännössä.

”Periaatteet ovat kokonaisuus, niistä ei voi valita osaa tai yhtä. Ne ovat säilyttäneet ajankohtaisuutensa ja merkityksensä muuttuvassa maailmassa, ja niiden avulla voimme vastata myös tulevaisuuden haasteisiin.

Periaatteet ovat kokonaisuus, niistä ei voi valita osaa tai yhtä. Ne ovat säilyttäneet ajankohtaisuutensa ja merkityksensä muuttuvassa maailmassa, ja niiden avulla voimme vastata myös tulevaisuuden haasteisiin.

Kun katsomme kohti tulevaisuutta ja järjestämme tulevaa toimintatapauudistusta, on tärkeää, että uudistukset rakentuvat näiden periaatteiden varaan. Uudistuksen tulee selkeyttää toimintaa, vahvistaa vapaaehtoisten roolia ja varmistaa, että jokainen voi osallistua omalla tavallaan, juuri kuten Dunant aikanaan toivoi.

Kiitos, että olette osa tätä liikettä. Kiitos, että kannamme yhdessä Punaisen Ristin perintöä eteenpäin. Yhdessä voimme varmistaa, että apu tavoittaa ne, jotka sitä eniten tarvitsevat – nyt ja tulevaisuudessa.

Yhdessä kohti seuraavaa vuosikymmentä.

Kirjoittaja toimii Punaisen Ristin Varsinais-Suomen ja Satakunnan piirien toiminnanjohtajana.

Kuva: Tommi Virtanen / Suomen Punainen Risti

Kuuletko, Henry Dunant!

Teksti: Tuula Oksanen
Kuvallähde: UEF

Tuota auttamisen tarmoa meillä on paljon. Yksilöiden avustamisen lisäksi pyrimme tukemaan kaupunginosia, naapurustoja ja yhteisöjä niin, että he itse voisivat auttaa itseään hädän keskellä.

Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piiri täyttää tänä vuonna 90 vuotta ja SPR Turun vastaanottokeskus 35 vuotta. Olemme osa kansainvälistä Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikettä, ja toimintaamme ohjaa seitsemän perusperiaatetta: inhimillisyys, tasapuolisuus, puolueettomuus, riippumattomuus, vapaaehtoisuus, yleismaailmallisuus ja ykseys. Olen ylpeä kertoessani Sinulle, että nämä periaatteet elävät! Ne elävät joka päivä vapaaehtoistoiminnassamme.

”Kuinka tärkeää olisi ollutkaan, jos noissa Lombardian kaupungeissa olisi ollut sadoittain kokeneita, vapaaehtoisia lääkintävustajia ja sairaanhoitajia!”

Henry, meillä on piirin alueella noin 2800 vapaaehtoista. Olisit hämmästynyt nähdesäsi, että olemme kouluttaneet runsaasti vapaaehtoisia auttamaan 24/7 kotimaassa tapahtuvissa katastrofeissa, kuten tulipaloissa tai muissa onnettomuuksissa ja avuntarpeissa. Avuntarpeet vaihtelevat yksilöille annettavasta henkisestä tuesta ja materiaalisesta avusta yhteisöjen tukemiseen.

Pyrimme auttamaan kaikista haavoittuvimpia ryhmiä. Näihin ryhmiin kuuluu yhä uusia henkilöitä Suomessa, kun mielenterveyden ongelmat ja taloudellinen turvattomuus ovat lisääntyneet viime vuosina. Monilla on myös nälkä. Koit ruoka-avun tärkeäksi Solferinossa. Niin mekin koemme nyky-yhteiskunnassamme. Viime vuonna piirimme alueella koulujen ylijäämäruokaa jaettiin 31 koululla ja jakokertoja oli lähes 4000. Käyntikertoja tilastoitiin noin 50 000.

”Ihmiselämän kunnioittaminen, halu lievittää onnettomien kiduttavaa kärsimystä tai palauttaa heidän kadonnut rohkeutensa sekä elämänhalu, joka valtaa ihmisen tällaisina

hetkinä, synnyttävät yhdessä tarmon, joka pakottaa helpottamaan niin monen tuskaa kuin mahdollista”.

Tuota auttamisen tarmoa meillä on paljon. Yksilöiden avustamisen lisäksi pyrimme tukemaan kaupunginosia, naapurustoja ja yhteisöjä niin, että he itse voisivat auttaa itseään hädän keskellä. Olemme keskittyneet muun muassa terveyspistetoiminnan laajentamiseen. Liikkuva kohtaamispaikka tukee osastojen vapaaehtoistoimintaa uudella tavalla ja tuo avun konkreettisesti ihmisten lähiympäristöön.

Olemme kehittäneet myös monimuotoista ystävätoimintaa. Esimerkiksi kulttuuriystävätoiminta vahvistaa kulttuurin merkitystä hyvinvoinnin lähteenä ja tuo ihmisiä yhteen kokemusten äärelle. Lisäksi olemme laajentaneet kotoutumisen tuen toimintaa. Yhteisölähtöinen kotoutuminen rakentaa yhteisöjä, jotka toimivat tärkeinä tukiverkostoina kotoutujille. Pidämme tärkeänä, että toimintamme on puolueetonta ja vastaa avuntarvitsijoiden tarpeisiin. Juuri se sama lähtökohta, joka Sinulla oli Solferinossa.

”Ja vielä mieliala Euroopassa monien muiden merkkien lisäksi viittaa siihen, että uusia sotia on tulossa ennemmin tai myöhemmin. Niiden välttäminen ei näytä mahdolliselta.”

Olen pahoillani Henry, että näin on edelleen. Konfliktit ovat vieläkin osa Eurooppaa. Välillä tuntuu, että se lamaannuttaa meidät kaikki. Mutta ymmärrämme, että me olemme osa suurta Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun maailmanlaajuista kokonaisuutta täällä Varsinais-Suomen piirissä.

Vaikka uusia sotia syttyy, tiedämme, että Punainen Risti työskentelee lakkaamatta sen varmistamiseksi, että humanitaarista apua

saataisiin perille turvallisesti ja säännöllisesti sodissa ja konflikteissa. Järjestö muistuttaa kaikkia osapuolia sodan oikeussääntöjen noudattamisesta ja siviilien suojelusta. Itse osallistumme tähän työhön muun muassa kouluttamalla vapaaehtoisiamme humanitaarisen oikeuden perusteista ja toisaalta keräämällä Nälkäpäivänä varoja Suomen Punaisen Ristin katastrofirahastoon. Olemme osa auttamisen ketjua.

”Ainoa mahdollisuus on kääntyä suuren yleisön puoleen. Se on nyt ja vastaisuudessa väistämätöntä, sillä vain suuren yleisön myötävaikutuksella voimme saavuttaa toivomamme tuloksen. Siksi meidän tulee vedota kaikkien maiden ja yhteiskuntaluokkien ihmisiin, niin maailman mahtaviin kuin köyhimpiinkin työläisiin, sillä kaikki voivat tavalla tai toisella kykynsä mukaan edistää hyvää asiaa”.

Henry, olemme saaneet väestön luottamuksen Suomessa. Ja aiomme pitää sen. Se on meidän työmme tärkeä perusta ja oikeutus. Pidämme Punaisen Ristin lippua korkealla nyt ja jatkossakin!

Kirjoittaja on Suomen Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin puheenjohtaja.

“ Eikö olisi mahdollista rauhan aikana muodostaa avustusjärjestöjä, joissa pätevät vapaaehtoiset antaisivat sodan syttyessä hoitoa ja apua haavoittuneille? ”

*- Henry Dunant,
Punaisen Ristin perustaja*

Punainen Risti

Lainaukset kirjasta: Henry Dunant. Solferinon muisto. Suomen Punainen Risti, 2001.
Alkuteos: Un Souvenir de Solferino 1862.

Punaisen Ristin perustaja Henry Dunant (1828–1910)

- Henry Dunant oli sveitsiläinen liikemies, joka oli läsnä Solferinon taistelussa Pohjois-Italiassa vuonna 1859.
- Hän tarjosi spontaanisti apuaan yrittäen lievittää taistelussa haavoittuneiden sotilaiden kärsimystä.
- Palattuaan Geneveen hän kirjoitti teoksen *Muisto Solferinosta*, jossa hän ehdotti, että tulisi perustaa avustusjärjestö, joka voisi auttaa haavoittuneita sodan aikana sekä luoda kansainvälisiä sääntöjä, jotka suojelisivat taisteluun osallistumattomia sodan vaikutuksilta
- Dunantin aloite johti lopulta Haavoittuneiden auttamiskomitean perustamiseen – tämän komitean seuraaja on Kansainvälinen Punaisen Ristin komitea (ICRC) – sekä ensimmäisen Geneven sopimuksen hyväksymiseen
- Dunant sai ensimmäisen koskaan myönnetyn Nobelin rauhanpalkinnon vuonna 1901.
- Punaisen Ristin päivää vietetään vuosittain Dunant’n syntymäpäivänä 8.5.

Toivon ja turvan tekijät

Teksti: Eero Rämö
Kuva: Eija Palosuo / Suomen Punainen Risti

Suomen Punainen Risti on ollut osa suomalaista yhteiskuntaa pian 150 vuotta. Olemme olleet kumppanina viranomaisille, tukena arjen vastoinkäymisissä ja auttamassa yhteiskuntamme suurimmissa kriiseissä. Punainen Risti on läsnä näissä kaikissa tilanteissa tuhansien ja taas tuhansien vapaaehtoisten kautta, joille toisen ihmisen auttaminen on tapa tehdä maailmasta hieman parempi paikka.

Vapaaehtoiset rakentavat valmiutta ja kestäviä yhteisöjä arjessa ja tukevat apua tarvitsevia kriiseissä. Hienoisuuden sairaalamme tai hälytysjärjestelmämme eivät toimi, ellei niiden takana ole ihmisiä, jotka haluavat auttaa.

150 vuotta tehtävämme on pysynyt samana: auttaa hädässä olevia, vahvistaa yhteisöjä ja puolustaa inhimillisyyttä. Tämä tehtävä ei koskaan ole ollut helppo. Meiltä on vaadittu rohkeutta toimia periaatteidemme mukaisesti myös silloin, kun kaikki eivät ole niiden puolella. Silloin, kun jakolinjat syvenyvät ja jakamatonta ihmisarvoa kyseenalaistetaan.

Myös tämän päivän haasteet voivat tuntua ylittämättömiltä: ilmastonmuutos, pandemiat, sotien vaikutukset ja syrjäytyminen. Ratkaistavat kysymykset eivät kaikki ole uusia, mutta se ei tee niistä sen helpompia.

Maailman epäoikeudenmukaisuus ja ihmisten kokemus hätä näkyvät sekä omissa yhteisöissämme että uutisista ympäri maailmaa. Seurauksena voi olla epätoivon tunne, että mitään ei ole tehtävissä. Kun silmien sulkeminen ei ole vaihtoehto, tarvitaan toimijoita, jotka tuovat vakautta, turvaa ja toivoa - uskoa tulevaisuuteen.

Punainen Risti on yhteiskunnallisesti ainutlaatuinen toimija, joka yhdistää julkisen, yksityisen ja kansalaisyhteiskunnan voimavarat yhteisen hyvän puolesta. Kun huoli tulevaisuudesta voimistuu, tarvitaan luottamusta siihen, että apua on saatavilla silloin kun sitä tarvitaan. Tarvitaan inhimillisyyttä ja jatkuvaa läsnäoloa – sekä kriisien hetkellä että aivan tavallisessa arjessa.

Tämän luottamuksen rakentaminen ja toivon ylläpitäminen on Punaisen Ristin tehtävä Varsinais-Suomen kylästä Nairobien esikaupunkiin. Kummassakaan se ei onnistuisi ilman yhteistä arvopohjaa ja niitä 17 miljoonaa vapaaehtoista, jotka arvoja pitävät paikallisesti esillä tekojen kautta. Terveyspistevapaaehtoinen Turun Varissuolla tai polkupyörällä terveystietoa jakava vapaaehtoinen Etiopian Jimmassa ovat molemmat korvaamaton osa Punaisen Ristin maailmanlaajuisesta verkostosta ja globaalia vaikuttavuutta.

”Suomessa luottamus Punaiseen Ristiin on rakentunut vuosikymmenten aikana, tekojen kautta. Se syntyy myös jatkossa yksittäisissä tilanteissa, joissa autamme asiantuntevasti, ihmislähtöisesti ja tasapuolisesti.

Suomessa luottamus Punaiseen Ristiin on rakentunut vuosikymmenten aikana, tekojen kautta. Se syntyy myös jatkossa yksittäisissä tilanteissa, joissa autamme asiantuntevasti, ihmislähtöisesti ja tasapuolisesti. Toivo syntyy siitä, että näemme konkreettisia tekoja ja mahdollisuuksia vaikuttaa. Punaisen Ristin yhteiskunnallinen asema ei ole kiinni julistuksista tai pykälistä vaan ennen kaikkea siitä, miten onnistumme rakentamaan iloa, toivoa ja luottamusta koko yhteiskunnassa. Siitä, että vapaaehtoisemme ovat läsnä joka päivä, myös silloin, kun se on vaikeaa.

Pitkä ja vaikuttava kasvutarina itsenäisen Suomen rinnalla ei saa muuttua painolastiksi. On kysyttävä, mistä luottamus ja toivo paremmasta huomisesta syntyy juuri nyt ja miten me voimme sitä vahvistaa.

Tulevaisuudessakin Punainen Risti on mukana rakentamassa vahvempaa, välittävämpää yhteiskuntaa, jossa jokainen saa tarvitsemaansa apua, jossa kaikilla on mahdollisuus vaikuttaa ja jossa kaikilla on mahdollisuus tulla kuulluksi. Olemme läsnä arjessa ja toimimme sen puolesta, että mahdollisimman moni huomioi toisen ihmisen. Hänetkin, joka ei voi tai jaksaa itse pitää itseään esillä. Punainen Risti on ollut osa suomalaista inhimillisyyttä jo 150 vuotta. On meidän tehtävämme varmistaa, että rakennamme toivoa ja luomme turvaa myös seuraavat 150 vuotta.

Haluan lopuksi onnitella juhluvuottaan viettäviä Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piiriä sekä SPR Turun vastaanottokeskusta!

Kirjoittaja on Suomen Punaisen Ristin pääsihteeri.

Turvaa, toivoa ja inhimillisyyttä – Punainen Risti tekee vastaanottokeskustoiminnasta ainutlaatuista

Teksti: Jaana Sikiö
Kuva: Kalle-Pekka Mannila / Suomen Punainen Risti

Kolmen vuosikymmenen aikana Punaisen Ristin vastaanottokeskukset Varsinais-Suomessa ovat tarjonneet kodin, turvan ja uuden alun tuhansille ihmisille eri puolilta maailmaa. Punaisen Ristin arvoihin pohjautuva toiminta, nopea reagointi ja vapaaehtoisten sitoutuminen tekevät järjestöstä ainutlaatuisen vastaanottotyön toteuttajan.

Punaisen Ristin vastaanottokeskukset eroavat muista alan toimijoista ennen kaikkea järjestön periaatteiden kautta. Inhimillisuus, puolueettomuus ja riippumattomuus ohjaavat päätöksiä ja käytännön työtä, niin pienissä kuin suurisakin käänteissä. Vastaanottokeskus ei ole vain palvelu, vaan osa laajempaa auttamisen ketjua, joka ulottuu ympäri maailmaa.

35 vuoden aikana Varsinais-Suomen keskustien koko ja asiakasmäärät ovat vaihdelleet. Pienimmillään on ollut vain 20-paikkainen keskus, suurimmillaan jopa tuhannen hengen koti, ja enimmillään asiakkuudessa on ollut lähes 6000 henkilöä.

Ihmiset numeroiden takana

Jokainen luku kertoo ihmiskohtaloista. Ne kertovat tarinoita perheistä ja yksilöistä, jotka ovat

löytäneet turvan ja mahdollisuuden uuteen alkuun. Punaisen Ristin työ rakentuu kohtaamisista, välittämisestä ja arvosta, joka on annettu jokaiselle tulijalle.

Tulijat ovat saapuneet eri puolilta maailmaa, sieltä missä milloinkin on ollut kriisi. Vastaanottokeskuksissa on kohdattu perheitä ja yksittäisiä ihmisiä, joiden elämä on kääntynyt uuteen suuntaan. Yhteistä heille on ollut tarve turvallisuudelle paikalle ja ihmisarvon kunnioittamiselle.

Punaisen Ristin vahvuutena on aina ollut kriisi-valmius, nopeus ja kyky mukautua. Matala hierarkia ja laaja vapaaehtoisten verkosto tekevät toiminnasta notkeaa: päätökset syntyvät lähellä käytäntöä ja apu saadaan nopeasti perille.

”Vastaanottotyö on osoitus siitä, mitä yhteisöllisyys, välittäminen ja humanitaariset periaatteet käytännössä merkitsevät.

35 vuoden jälkeen voi katsoa taaksepäin ylpeänä, ei vain lukuja, vaan ihmisten rinnalla kulkemista. Työntekijöiden, vapaaehtoisten ja yhteistyökumppaneiden panos on ollut korvaamaton. Kiitos kaikille, jotka ovat olleet mukana rakentamassa turvaa, toivoa ja inhimillisyyttä vuosien varrella. Vastaanottotyö on osoitus siitä, mitä yhteisöllisyys, välittäminen ja humanitaariset periaatteet käytännössä merkitsevät.

Kirjoittaja on SPR Turun vastaanottokeskuksen johtaja.

Kuvituskuva: Suvi Elio / Suomen Punainen Risti

Kokemuksia yhteistyöstä Punaisen Ristin kanssa

Kuvituskuva: Ryan Stephen / IFRC

Teksti:
Helena Ranta
Kuva: YLE /
Raimo Miettinen

Jugoslavian hajoamisso-
tien ja Daytonin rauhanso-
pimuksen solmimisen
jälkeen Yhdistyneiden kansa-
kuntien ihmisoikeusraportoi-
ja **Elisabet Rehn** vieraili alkuvuo-
desta 1996 Srebrenicassa. Hän
työskenteli Balkanilla yhteensä
5 vuotta ja asui Sarajevossa 2
vuotta. Bosnian sodan aikana
sai surmansa tai katosi 200 000
ihmistä. Käydessään kotimaassa
hän ehdotti, että Suomi lähettäisi
asiantuntijaryhmän selvittämään
mahdollisuuksia oikeuslääketie-
teellisten tutkimusten aloittami-
seksi Srebrenican alueella.

Nelihenkinen ryhmämme vie-
raili Sarajevossa, Palessa ja
Srebrenicassa maaliskuussa
1996. Pitkällisten neuvottelujen
jälkeen varsinainen tutkijaryhmä
saapui Bosniaan kesällä 1996 ja

työskentelimme alueella syksyyn
1997 asti.

Kyseessä oli ensimmäinen
kansainvälinen missiomme
konfliktialueella. Kansainväli-
nen Punainen Risti oli alkanut
kerätä tietoja kadonneista hen-
kilöistä, ja jo hyvin varhaisessa
vaiheessa saimme tilaisuuden
luottamuksellisiin keskusteluihin
järjestön edustajien kanssa.

Monilla heistä oli pitkäaikai-
nen kokemus konfliktien jäl-
kitilanteista ja niihin liittyvistä
ongelmista. Heidän antamiensa
neuvojen avulla pystyimme
välttämään kokemattomuudes-
tamme johtuvat virhearvioinnit.
On selvää, etteivät järjestön
edustajat luovuttaneet mitään
salassa pidettävää aineistoa
meille. Koska puolestaan mei-
dän työme tässä vaiheessa
ei liittynyt mahdollisten sotari-
kosten tai rikosten ihmisyyttä
vastaan tutkimiseen tai todistus-
aineiston keräämiseen ja ana-
lysointiin, saatoimme avoimesti
kertoa työme edistymisestä.

Olen henkilökohtaisesti hyvin
kiitollinen järjestöltä Bosniassa
saamastani tuesta asiantuntija-

ryhmämme työn alkuvaiheessa.
Kadonneiden ihmisten omaisilla
on oikeus saada tietää mitä hei-
dän läheisilleen on tapahtunut.
Järjestön silloin käynnistämä
Missing Persons -projekti on erit-
tään tärkeä, ja valitettavasti edel-
leen hyvin ajankohtainen. Tieto
kadonneiden omaisen kohtalosta
voi auttaa sulkemaan oven men-
neisyyteen ja aloittamaan per-
heiden ja yhteisöjen aineellisen
ja henkisen jälleenrakentamisen.

Punaisen Ristin asiantunte- mus on arvokasta

Arabikevät johti toiveisiin muu-
toksista Libyassa. Suomesta
lähetettiin monialainen asian-
tuntijaryhmä maahan neuvotte-
lemaan oikeuslääketieteellisistä
tutkimuksista ja todistusaineiston
keräämisestä ihmisoikeuslouk-
kauksista mahdollisia oikeuden-
käyntejä varten.

Olin tutustunut aikaisempien
Nepalin tutkimuksiemme yhte-
ydessä asiantuntijaan, joka oli
sittemmin siirtynyt Punaisen
Ristin kansainvälisen komitean
ICRC:n palvelukseen Liby-
aan. Hänen avullaan saimme
arvokasta tietoa paikallisista

**Punainen Risti on maailmanlaajui-
sena järjestönä tärkeä ja tarjoaa
apua konflikteista ja luonnonka-
tastrofeista toipuville maille sekä
kadonneiden ihmisten kohtalon
selvittämisessä että vainajien
tunnistamisessa.**

olosuhteista, viranomaisten
luotettavuudesta ja meneillään
olevista ekshumaatioista. Loppu-
raportissamme esitimme suunni-
telman jatkotyöskentelyn osalta.
Suunnitelmat eivät kuitenkaan
toteutuneet. Kokemus kuitenkin
korosti henkilökohtaisten luot-
tamuksellisten suhteiden merki-
tystä.

Maanjäristyksen jälkeinen tsu-
nami jouluna 2004 tarjosi minulle
tilaisuuden seurata Punaisen
Ristin suomalaisten työntekijöi-
den toimintaa luonnonkatastrofin
yhteydessä. Koska meidän teh-
tävämme Thaimaassa rajoittui
vainajien rajattuun oikeuslää-
ketieteelliseen tutkimukseen ja
näytteiden ottoon tunnistamista
varten, emme tehneet varsi-
naista yhteistyötä.

On selvää, että keskustelimme
kokemuksistamme ja henkilö-

kohtaisista tunteistamme vapaa-
aikana, jota oli valitettavan
vähän. Työskentelin vajaat kaksi
kuukautta Phuketissa ja palasin
kotimaahan samalla lennolla,
joka toi ensimmäiset tunnistetut
vainajat kotimaahan. Arvostan
suuresti järjestön edustajien asi-
antuntemusta ja ammattimaista
asennetta sekä paikallisia ihmisi-
ä, omaisia että meitä eri alojen
edustajia kohtaan.

Luottamusta ja yhteistyötä

Olen tarkoituksellisesti jättänyt
pois Punaisen Ristin ja Punai-
sen Puolikuun edustajien nimet
lyhyistä yhteenvedoista. Vuonna
1996 alkanut työskentely konflik-
tialueilla järjestöjen edustajien
ja eri maiden viranomaisten
kanssa on antanut kattavan
käsityksen niistä haasteista ja
ongelmista, jotka pakostakin
liittyvät työhön. Toisaalta se on

myös mahdollistanut tärkeiden
henkilökohtaisten luottamuk-
sellisten suhteiden luomisen ja
ylläpitämisen.

Vainajien tunnistaminen on
kehittynyt työvuosieni aikana
huomattavasti. Perinteisten tun-
nistusmenetelmien rinnalle ovat
nousseet erityisesti oikeuslää-
ketieteellisen genetiikan tarjo-
amat mahdollisuudet. Punainen
Risti on maailmanlaajuisena
järjestönä tärkeä ja tarjoaa apua
konflikteista ja luonnonkatastro-
feista toipuville maille sekä
kadonneiden ihmisten kohtalon
selvittämisessä että vainajien
tunnistamisessa. On tuomitta-
vaa, että järjestön työntekijöihin
kohdistuu aiempaa useammin
uhkauksia ja väkivaltaa.

Haluan lopuksi onnitella lämpi-
mästi Punaisen Ristin Varsinais-
Suomen piiriä sekä SPR Turun
vastaanottokeskusta pitkäaikai-
sesta arvokkaasta työstä.

*Kirjoittaja on oikeushammas-
lääkäri ja professori, joka on
tehnyt urauurtavaa työtä
uhrien tunnistamisessa kon-
fliktialueilla ja onnettomuuspai-
koilla.*

Kuvituskuva: Hannu-Pekka Laiho / Suomen Punainen Risti

Avustustyöntekijänä monella mantereella

Ensimmäinen komennukseni Suomen Punaisen Ristin kansainvälisen reservin delegaattina oli 1990-luvun lopussa tiedottajana Kazakstanissa. Viimeksi olen ollut Punaisen Ristin kansainvälisissä tehtävissä Ukrainassa keväällä 2022. Moni asia on muuttunut tuolla aikavälillä, mutta yksi pysynyt samana: paikallisten vapaaehtoisten into, osaaminen ja sitoutuminen.

Tähän kirjoitukseen olen kerännyt muutaman ikimuistoisen tapahtuman ja hetken työmatkoilta, joilla ei mikään olisi onnistunut ilman paikallisen yhdistyksen sekä vapaaehtoisten apua ja tukea.

Teksti: Leena Reikko

Kuva: Ville Palonen / Suomen Punainen Risti

Syyria

Tulin Syyrian pääkaupunkiin Damaskokseen syksyllä 2013, kun maan sisäistä konfliktia oli jatkunut jo muutama vuosi. Avustin Syyrian Punaisen Puolikuun tiedotusta tavoitteena saada järjestö kertomaan yhä tehokkaammin omasta työstään keskellä konfliktia. Punaisen Puolikuun avulla muun muassa YK pystyi toimittamaan ruoka-apua sitä tarvitseville, mikä oli ensiarvoisen tärkeää.

Oli selvää, että Punaisen Puolikuun keskustuomistossa oli työntekijöitä poliittisen kentän kaikilta laidoilta, mutta se ei vaikuttanut työhön. Monet olivat olleet työtovereita pitkään ja luultavasti tunsivat toistensa mielipiteet, mutta onnistuivat pitämään ajatuksensa ominaan. Tämä oli minusta kunnioitettavan ammattimaista, mutta myös hyvin yllättävää.

Kysyin tästä lähimmältä kollegaltani ja ihmettelin, miten kaikki pystyivät tekemään yhdessä töitä. Hän kertoi miettineensä samaa ja tulleen siihen lopputulokseen, että sitoutuminen puolueettomaan auttamiseen teki elämän helpommaksi.

Kukaan ei voinut tietää, kuka tarvitsi apua seuraavaksi, ja oli lohdullista tietää, että joku oli sitä jakamassa joka tapauksessa.

Somalimaa

Somalimaassa 2016 työmatkamme päätarkoituksena oli kuvata avunsaajia syksyn Nälkäpäiväkeräyksen julisteisiin ja tehdä haastatteluja sekä heidän että vapaaehtoisten kanssa.

Somalimaata kiusasi kuivuus. Sateita ei ollut tullut normaalissa aikataulussa moneen vuoteen, ja ennen vihreä, viidakkoinen seutu oli nyt autiomaata. Karkalle ei ollut enää laidunmaita, ja paimentolaiset olivat joutuneet lähtemään päivätyöläisiksi lähikaupunkeihin. Kotikyltiin oli jäänyt vain muutamia perheitä, ja heidän elantonsa oli lähes täysin ulkopuolisen tuen varassa. Somalian Punainen Puolikuu oli tärkeä avun tuoja.

Kuvaajat **Aapo Huhta** ja **Tatu Blomqvist** olivat suunnitelleet hienoja muotokuvia erilaisissa taustoissa sekä vaativan 360-videon kuvaamista. Video oli erityisen monimutkainen speksaakkeli tehtäväksi, koska ympäri pyörivän kameran kaikilla kanteilla pitäisi samanaikaisesti tapahtua niin paljon.

Aapo ja Tatu olivat kertoneet kuvaustarpeensa Punaisen Puolikuun Hargeisan toimiston yhteyshenkilöllemme ja apunamme oleville vapaaehtoisille. Kuvauspaikat järjestyivät juuri toiveiden mukaan, ja paikalliset toimivat ammattilaisten tavoin ohjaajina videon teossa. Minulle hoidettiin haastattelut ja tulkit käänsi ammattilaisen ottein vastaukset. Avun saajat kertoivat säännöllisesti tulevista vesi- ja ruokatoimituksista, joita ilman he eivät olisi pärjänneet.

Filippiinit

Keväällä 2019 olin muutaman viikon komennuksella Filippiineillä, jossa oli puhjennut paha tuhkarokkoepidemia. Kymmeniä lapsia oli jo kuollut, koska rokotuskattavuus oli laskenut rajusti. Syynä pidettiin aiempia rokoteskandaaleita sekä sitä, että monien oli kerta kaikkiaan mahdollisuuden seurata työtä maaseudulla lähellä Manilaa.

Tässä tilanteessa Filippiinien Punainen Risti alkoi järjestää rokotuskampanjoita, joissa palvelu tuotiin kotiovelle. Sain mahdollisuuden seurata työtä maaseudulla lähellä Manilaa.

Nopeasti kootussa tiimissä oli viisi vapaaehtoista, joista kaksi

Moni asia on muuttunut tuolla aikavälillä, mutta yksi pysynyt samana: paikallisten vapaaehtoisten into, osaaminen ja sitoutuminen.

oli terveydenhoitoalan ammattilaisia. Työ aloitettiin aamulla mahdollisimman varhain, koska päivällä oli niin kuumaa ja kosteaa, ettei ulkona liikuttu kuin pakon edestä.

Ryhmä kulki talolta talolle, koputteli oviin ja portteihin. Yksi tiimiläisistä asui naapurustossa ja tunsikin korttelit sekä niiden asukkaat. Siitä oli paljon apua, koska kysymyksiä oli paljon, ja tutulta helpompi kysyä.

Terveydenhoitajat pystyivät vastaamaan kysymyksiin ja epäilyihin, mutta lapsen rokottaminen, tai siitä kieltäytyminen, jäi huoltajan päätettäväksi. Monessa kodissa palvelu otettiin mielellään vastaan; rokotteen hakeminen kodin ulkopuolelta oli huomattavasti hankalam-

paa. Yllättäen piikitetyksi tullut lapsikin unohti harmistuksensa nopeasti, kun sai kämmenelleen pienen karamellipussin koettelemuksen jälkeen.

Ukraina

Saavuimme Ukrainaan keväällä 2022, Uzhorodin kaupunkiin, lähelle Slovakian rajaa. Tarkoituksena oli kirjoittaa Suomen Punaisen Ristin kanaviin tilanteesta siellä: maansisäisiä pakolaisia oli tullut paljon muualta Ukrainasta ja heitä tuli koko ajan lisää.

Oli hämmästyttävä kuulla ja nähdä, miten nopeasti ja tehokkaasti Ukrainan Punainen Risti oli Uzhorodissa onnistunut organisoimaan avun maansisäisille pakolaisille. Heitä oli tullut busseilla, junilla ja autoilla ympäri

maata; monet matkalla Slovakiaan ja siitä mahdollisesti eteenpäin muualle Eurooppaan.

Punaisen Ristin vastaanottopesteillä he saivat lämmintä ruokaa ja opastusta bussi- ja junalippujen hankinnassa sekä pienen kassillisen eväitä. Monet tarvitsivat myös henkistä tukea, ja siihenkin oli vastaanottopisteillä hyvä valmius.

Kaikki eivät voineet tai halunneet lähteä ja kotimaahan jääville oli organisoitu ensisuoja muun muassa kouluissa. Luokkahuoneisiin oli järjestetty majoitusta niin ihmisille kuin kotieläimillekin, ja kouluruokalassa kaikille tarjottiin kolme ateriaa päivässä. Monille näistä tilapäissuojista tuli pitkäaikaisia asumuksia, koska kotiseudulle ei voinut palata.

Kirjoittaja on toimittaja, joka on työskennellyt Punaisen Ristin avustustyöntekijänä, delegaattina, monissa maissa.

Kuvituskuva: Anette Selmer-Andresen / IFRC

My Red Cross Journey

Teksti: Tewodros Negash
Kuvat: Ruth Vani

I was born in Ethiopia, though over the years life has taken me far from home, and I now also hold British nationality. My journey with the Finnish Red Cross began in 2009, when I arrived in Finland to pursue a Master's degree in International Human Rights Law at Åbo Akademi.

Those first months in Finland were both exciting and isolating. Everything was unfamiliar – the culture, the language, even the quiet of the streets. I felt a strong need to connect with people and to contribute to something meaningful, as I had always done through volunteering in Ethiopia. That search led me to the Finnish Red Cross, Southwest District.

I began volunteering in multicultural activities and immediately felt I had found a place where I belonged. The Red Cross welcomed me into a community where giving your time was valued as much as financial contributions. I supported activities in reception centers, helped organize multicultural events, and took part in initiatives that built bridges between people. During a period when Finland was receiving a large number of asylum seekers, our small group of volunteers helped set up English classes at reception centers, pitched tents, and created spaces for inclusion. These experiences gave me more than I ever expected: I was not only helping others, but also learning, laughing, and forming friendships that made Finland feel like home.

Soon after, I was given the opportunity to serve as a Multicultural Activities Coordinator for five months. Though brief, this role left a deep impression on me. It showed me that the Red Cross is not just an organization but a family – present for people at their most difficult moments. When the contract ended and I moved to the UK for other work, the spirit of the Red Cross remained with me.

From a volunteer to a delegate

In 2022, I came across an advertisement for the Finnish Red Cross Country Manager position in Ethiopia. Fourteen years had pas-

For me, this is the true power of the Red Cross: it transforms lives not only of those we serve, but also of those who choose to serve.

sed since I had left my home country, and the role felt like a calling. Ethiopia was then reeling from the devastating Tigray conflict, often described as the deadliest war since the Second World War. Over 600,000 lives were lost, more than 120,000 women endured sexual violence, and countless families were displaced, left without schools, homes, or hope. On top of this, severe drought was ravaging parts of the country. It was clear to me: this was the moment to return and contribute to easing people's suffering.

Today, as Country Manager for the Finnish Red Cross in Ethiopia, I work closely with the Ethiopian Red Cross and other Finnish Red Cross colleagues to deliver both immediate relief and long-term solutions. Together, we help communities access clean water, support maternal and child health services, provide cash assistance to enable families to withstand crises with dignity, reduce stigma and discrimination against women, people with disability, and strengthen resilience in the face of recurrent disasters.

Looking back, I see a journey that began with small steps of volunteering in Finland and has come full circle, leading me back to Ethiopia with the same organization. For me, this is the true power of the Red Cross: it transforms lives not only of those we serve, but also of those who choose to serve.

The writer works at the Finnish Red Cross as a Country Manager in Ethiopia.

Matkani Punaisessa Ristissä

Olen syntynyt Etiopiassa ja myöhemmin saanut myös Britannian kansalaisuuden. Muutin Suomeen vuonna 2009 opiskelemaan kansainvälistä ihmisoikeuslakia Åbo Akademiin. Alku Suomessa oli sekä jännittävä että yksinäinen. Kaikki oli uutta: kieli, kulttuuri ja hiljaiset kadut. Halusin kohdata ihmisiä ja tehdä jotain merkityksellistä, kuten olin tehnyt vapaaehtoisena Etiopiassa

Löysin Punaisen Ristin vapaaehtoistoiminnan Varsinais-Suomessa ja aloitin vapaaehtoisena monikulttuurisessa toiminnassa. Tunsin heti kuuluvani joukkoon. Osallistuin vastaanottokeskusten toimintaan ja järjestin tapahtumia, jotka edistivät yhteisöllisyyttä.

Turvapaikanhakijoiden määrän kasvaessa järjestimme muun muassa englannin opetusta. Sain näistä kokemuksista enemmän kuin osasin odottaa. Sain ystäviä ja Suomi alkoi tuntua kodilta.

Myöhemmin toimin viisi kuukautta monikulttuurisen toiminnan koordinaattorina Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirissä. Tämä vahvisti käsitystäni siitä, että Punainen Risti on enemmän kuin järjestö: se on perhe.

Vuonna 2022 näin ilmoituksen Suomen Punaisen Ristin maadelegaatin tehtävästä Etiopiassa. Neljäntoista vuoden jälkeen tunsin kutsumusta palata kotimaahani auttamaan. Nyt työskentelen Etiopiassa Suomen Punaisen Ristin maajohtajana, yhteistyössä Ethiopian Punaisen Ristin ja Suomen Punaisen Ristin kollegoiden kanssa.

Tuemme yhteisöjä tarjoamalla muun muassa puhdasta vettä ja terveystalveluja sekä vahvistamme yhteisöjen kriisinkestävyyttä. Matkani vapaaehtoisesta nykyiseen tehtävääni on osoitus siitä, miten Punainen Risti muuttaa sekä autettavien että auttajien elämää.

Teksti on tiivistelmä Tewodros Negashin alkuperäisestä englanninkielisestä tekstistä.

Vapaaehtoiset läsnä ihmisten arjessa

Teksti: Pekka Annala

**Lämpimät onnitelut Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirille 90-vuotisen toimintatapaleen johdosta! Lisäksi haluan onnitella SPR Turun vastaanottokeskusta 35 vuotta jatku-
neesta toiminnasta.**

Olen todella iloinen, että saan olla teidän kans-
sanne juhlistamassa menestyvän piirin juhluvuotta
tämän kirjoituksen myötä. Olen saanut elää teidän
vapaaehtoisten arjessa yli 20 vuotta piirin toimin-
nanjohtajana ja järjestösihteerinä. Tämän jälkeen
siirryin Punaisen Ristin Länsi-Suomen piirin toi-
minnanjohtajaksi ja nyt olen eläkkeellä. Työuraa
Punaisessa Ristissä kertyi 34 vuotta. Työuran jäl-
keen siirryin vapaaehtoiseksi ja tällä hetkellä toi-
min SPR Rautalammin osaston puheenjohtajana.

**” Toimintamme tulee olla
lähellä ihmistä. Voimava-
ramme on osastoissa ja
vapaaehtoisissa, jotka tunte-
vat parhaiten paikalliset
olosuhteet.**

SPR Varsinais-Suomen piirin toiminta on ollut toi-
minnallisesti erittäin monipuolista. Minun aikakau-
tenani piirillä oli yli 60 osastoa, kaksi fysikaalista
hoitolaitosta Salossa ja Turussa, Turun vastaanot-
tokeskus ja Q-vuoren nuorisotalo Halisissa. Aloit-
taessani Varsinais-Suomen piirin palveluksessa
vuonna 1986 järjestösihteerinä keskeisintä työs-
säni oli osastoverkoston vahvistaminen ja kehittä-
minen järjestökoulutuksen avulla.

Ensimmäiseksi loimme käyttöömme järjestökoulu-
tusmateriaalit, jotka toimivat edelleen hyvinä poh-
jina nykyisille järjestökoulutuksille. Järjestimme
piirin osastojen hallitusten ja työyksiköiden luotta-
mushenkilöille järjestökoulutustilaisuuksia iltaisin
tai viikonloppuisin. Kaverina minulla oli silloinen
toiminnanjohtaja **Esko Vuorinen**. Nämä tilaisuu-
det olivat mukavia ja innostavia tapahtumia, jopa
riemullisia ja intohimoisia vapaaehtoistoimintaa
kohtaan.

Vapaaehtoisten järjestökoulutus on edelleen
kaikkein tärkein työkalu, jonka avulla turvaamme
osastojen vapaaehtoistoiminnan jatkuvuuden.
Tämä on sellainen yksityiskohta, jossa ei ole mah-

dollista oikaista: vapaaehtoisten tulee tuntea jär-
jestönsä, oikeudet ja velvollisuudet. Koulutuksen
avulla myös luomme innostusta ja motivaatiota
vapaaehtoisten keskuuteen.

**Perustana vapaaehtoisten paikallinen
toiminta**

Jäsenhankinta oli ylpeyden aihe Varsinais-
Suomen piirissä. Sitä tehtiin suudella sydämellä
lähes kaikissa osastoissa. Järjestimme erilaisia
kampanjoita, jonka myötä syntyi todella aktiivisia
jäsenhankinnan moniottelijoita. Osastoissa tehtiin
upeita yksittäisiä suorituksia jäsenhankinnassa.
Kehitimme myös Varsinais-Suomen piirissä yri-
tysjäsenhankinnan, josta myöhemmin tuli toimin-
tatapa koko maahan. Alkuaikoina meillä oli useita
satoja yritysjäseniä.

Jäsenhankinta on edelleenkin tärkeässä roolissa.
Se tulee nostaa tänäänkin yhdeksi toiminnan pai-
nopistealueeksi. Punaisen Ristin toiminnan teke-
vät osastot ja vapaaehtoiset, jota piiriorganisaatio
ja keskustuimisto tukee.

Punainen Risti on merkittävä toimija yhteiskun-
nassamme, erityisesti nyt. Maailmankirjat ovat
sekaisin, ja meillä Suomessa eletään epävarmuu-
den aikaa. Valtiovalta yskii pahenevien talouslu-
kujen kanssa, rahoitusta karsitaan lähes kaikilta
sektoreilta, myös kolmannen sektorin toimijoilta.

Punaisella Ristillä on tuhannen taalan paikka
näyttää vahvuutensa ja kykynsä merkittävänä toi-
mijana kansalaisten keskuudessa. Me emme saa
unohtaa perusarvojamme ja periaatteita olemas-
saolostamme. Meillä on olemassa laki Punaisesta
Rististä, asetus ja johtosäännöt, jotka antavat
meille vahvan valtuuden ja mandaatin toimia
yhteiskunnassa.

Meidän tulee nostaa profiiliämme ja näkyvyyttä
kaikessa toiminnassa. Toimintamme tulee olla
lähellä ihmistä. Voimavaramme on osastoissa ja
vapaaehtoisissa, jotka tuntevat parhaiten paikal-
liset olosuhteet. Tätä näkökulmaa meidän tulee
edelleen vahvistaa ja tukea koko organisaatiossa.
Paikallisuus on voima, joka syntyy läsnä olevista
vapaaehtoisista. Meidän tulee järjestönä arvostaa
tätä työtä ja tuoda se pontevasti ja määrätietoi-
sesti esille suurelle yleisölle.

Hyvät ystävät Varsinais-Suomessa, haluan toivot-
taa teille edelleen voimia ja jaksamista tärkeässä
työssänne. Minulle on jäänyt miellyttävät muistot
SPR Varsinais-Suomen piirin ajoilta. Te vapaaeh-
toiset ja rakkaat työtoverit teitte matkasta iloisen
ja miellyttävän.

*Kirjoittaja on toiminut toiminnanjohtajana
Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirissä 1998–
2007 ja Länsi-Suomen piirissä 2007–2020.*

Sydämellä mukana – muistoja SPR Varsinais- Suomen piiristä

Teksti: Esko Vuorisen haastattelun
pohjalta Minna Rautanen

**Työskentelin matematiikan, kemian ja fysiikan
opettajana Turun tyttökoulussa 1960-luvun alku-
puolella. Uskoin vahvasti siihen, että jokaisella
oppilaalla on oikeus oppia yhdenvertaisesti.
Halusin erityisesti tukea niitä, jotka tarvitsivat
eniten apua. Tuohon aikaan tällainen ajattelu ei
ollut itsestäänselvyys, ja aloin vähitellen kyllästyä
koulun näkemykseen, joka ei tukenut kaikkien
oppimista tasavertaisesti. Kun olin saanut oman
oppilasryhmäni kuudennen luokan päätökseen,
aloin etsiä työtä, joka vastaisi paremmin omaa
arvomaailmaani – työtä, jossa pidettäisiin huolta
myös heikoimmassa asemassa olevista.**

Sattumalta huomasin työpaikkailmoituksen, jossa
Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piiri haki uutta toi-
minnanjohtajaa **Maili Klingstedt-Huhtalan** jäädessä
pois tehtävästään. Hain paikkaa, tulin valituksi ja
tunsin heti tullessi oikeaan paikkaan. Järjestön arvo-
maailma tuntui omalta: inhimillisyys, auttamisen halu
ja yhdenvertaisuus.

Ymmärsin nopeasti, että toiminnan jatkuvuuden ja
vaikuttavuuden kannalta taloudellinen vakuus on kes-
keistä. Yhdessä kulloinkin toimivan piirin hallituksen
kanssa ryhdyimme rakentamaan taloutta kestävä-
mälle pohjalle. Taloutta vahvistivat muun muassa
Heikin Markkinat, kuntouttamislaitokset Turussa ja
Salossa, piirin oman myymälän myyntitoiminta sekä
erityisesti Kustavin Äilän tilan tonttien huutokauppa.
Näillä varoilla hankittiin muun muassa Salon kuntou-
tusaseman toimitilat sekä muita liike- ja osakehuo-

Kuva: Minna Rautanen / Suomen Punainen Risti

neistoja. Myöhemmin myös pakolaisten ja
turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminta
toi piirille uusia mahdollisuuksia auttaa.
Samalla se vahvisti toiminnan taloudellista
perustaa.

Eläkkeelle jäätyäni olen seurannut järjes-
tön kotimaista ja kansainvälistä toimintaa
yhdessä vaimoni Linnean kanssa eri tieto-
lähteistä. Vaikka en ole enää osallistunut
paikalliseen toimintaan, sydän on yhä
mukana.

Toivotan SPR Varsinais-Suomen piirille
lämpimästi onnea merkkipäivän johdosta
sekä menestystä kaikille piirin vapaaehtoi-
sille ja työntekijöille niin piiritoimistossa kuin
vastaanottokeskuksissakin. Teette tärkeää
työtä.

*Esko Vuorinen on toiminut Punaisen
Ristin Varsinais-Suomen piirin toiminnan-
johtajana 1967–1998.*

Kuvituskuva Anne Kalijola / Suomen Punainen Risti

Tulevasta ja inhimillisyydestä

Vuonna 2027 Suomen Punainen Risti on toiminut 150 vuotta. Keväällä järjestetyssä Auttajat25-tapahtumassa presidentti Tarja Halonen lausui: "Epäkohtien ja vaikeiden aikojen edessä tulee muistaa myös se, mitä on saavutettu: miksei tätäkin [selä-tettäisi]?" Huonot ajat eivät ole täällä ensimmäistä kertaa, sen vanhemmat ihmiset tietävät varsin hyvin. Viime vuosina olemme saaneet todeta, että isojenkaan joukkojen auttamishalu ei ole hävinnyt mihinkään. Tarvitaan vain kriisi, joka koskettaa yksilöä tarpeeksi.

Teksti: Christina Piirainen

Kuva: Joni Nikander / SPR Turun osasto

Punaisen Ristin tulevaisuuden suuntaviittoja on rakennettu valmiudessa ja sen harjoittelussa. Jotta voimme tulevaisuudessa olla joustava järjestö, joka reagoi avun tarpeisiin niitä havaitessaan, on taustalla oltava toimivat rakenteet. Uuden toiminnan tai tavan aktivoiminen päivissä tai viikoissa vaatii, että meillä on koulutettuja vastuuvapaaehtoisia, jotka tietävät käytettävissä olevat resurssit, ja olemme miettineet valmiiksi mitä esimerkiksi vaa-tejaon tai kielikurssin käynnistäminen vaatii. Lisäksi meidän on tiedettävä mistä haemme toimintaan vapaaehtoisia, millaisen koulutuksen he tarvitsevat ja kuka heidät voi kouluttaa.

Avainasemassa tulevaisuudessa on myös vapaaehtoisten jaksaminen ja sen ylläpitäminen. Toimimme tehtävissämme toisinaan vaikeiden asioiden parissa ja se voi olla hyvin raskasta: kenenkään ei kuulu palaa loppuun työnsä takia tai jäädä yksin murheidensa kanssa, ei vapaaehtoisten eikä työntekijöiden. Rajojen asettamista voi opetella ja järjestön tulisi kannustaa siihen. Toisaalta vapaaehtoistoiminnassa solmittujen ihmissuhteiden tärkeys koros-

tuu jaksamisen voimavarana: yhdessä mieltä painavia asioita on kevyempi kantaa.

Paikallisuus, moninaisuus ja digitaalisuus Punaisen Ristin vahvuuksiksi

Punaisen Ristin vahvuus on paikallisuudessa: siinä, että ymmärrämme toimintaympäristömme, sen heikkoudet ja vahvuudet. Paikallinen osaa kertoa parhaiten mitä tarvitaan tai miten asiat kannattaisi hoitaa. Joskus tarvitsemme erityisosaamista erilaisilta ihmisiltä heidän mukanaan tuomiensa mahdollisuuksien ja kohtaamiensa haasteiden tunnistamiseen: vammattoman voi olla mahdoton kuvitella, millaista vapaaehtoistyötä voi tehdä pyörätuolista käsin tai mikä vaikeuttaa huonosti suomea puhuvan pääsemistä mukaan toimintaan. Kuuntelemalla ja yhdessä esteitä murtamalla kaikki Punaisen Ristin periaatteisiin sitoutuneet auttajat voivat päästä mukaan.

Muutoksessa on myös mahdollisuus. Nyt syksyllä 2025 lanseerattiin Punaisen Ristin nuorten vaikuttajien verkosto, joka toimii täysin digitaalisesti tarjoten järjestössämme vaikuttaville nuorille paikan olla yhteydessä toisiinsa asuinpaikasta riippumatta. Tätä on kuulemani

mukaan ideoitu ja kokeiltu aiemminkin, mutta olisivatko aiemmin tarjolla olleet alustat ja yhteiskunnan toimintatavat mahdollistaneet tällaista? Nykypäivänä digitaalisuus on niin olennainen osa arkea ja alustavaihtoehtojakin on useita, että uskallan väittää ajan olevan otollisempi verkostolle.

Punaisen Ristin vahvuus on paikallisuudessa: siinä, että ymmärrämme toimintaympäristömme.

Näen Punaisen Ristin tulevaisuuden valoisana. Innostus, jolla olemme olleet mukana toimintatapauudistuksessa, kertoo, että olemme valmiina tekemään töitä, että pysymme muuttuvan maailman mukana. Auttamisen halu ei häviä, vaikka maailma ympärillämme on välillä hyvin synkkä. Lopetan toiseen lainaukseen presidentti Haloselta samaisesta tapahtumasta: "Inhimillinen vapaaehtoistyö toimii valona pimeydessä: se muistuttaa meitä arvoista, joita haluamme vaalia."

Kirjoittaja on sekä Suomen Punaisen Ristin valtakunnallisen että SPR Varsinais-Suomen piirin nuorisotoimikunnan jäsen.

Ruohonjuuritason valmius

Teksti: Pauli Heikkinen

Kuva: Maija Autio

Olen vuosien mittaan istunut monissa valmiuspälyvereissa, -koulutuksissa ja -harjoituksissa. Niissä on tukeuduttu hyvin usein organisaatioiden yhteistoimintaan. Punaisen Ristin miehenä olen keskittynyt tiiviisti meidän rooliin ja velvoitteisiin valmiuden suunnittelussa ja valmiuden käyttöönotossa erilaisissa kriiseissä ja poikkeusoloissa.

Eläkkeelle jäätyäni katselen erilaisesta perspektiivistä ympärilleni. Tutustun naapureihin ja kylän miehiin. Tajuan, että täällä Rymättylässä on valtava potentiaali tukea viranomaisia yhteisöön kohdistuvissa erilaisissa ja monen kirjavissa häiriötilanteissa. Monetkaan näistä tuttavista eivät kuulu tai eivät ole aktiiveja SPR:ssä, VPK:ssa, maanpuolustusyhdistyksissä tai muissa Vapaaehtoisen pelastuspalvelun (Vapepa) jäsenjärjestöissä.

Nämä tuttavat seuraavat aktiivisesti uutisvirtaa eri alustoilla ja ovat ns. "hengessä mukana" auttamistilanteissa. Viranomaiset tai kunnallinen valmiusorganisaatio eivät kuitenkaan heistä ja heidän osaamisestaan tiedä. Eivät tiedä järjestökään. Ne keskittyvät ydintehtäviinsä ja huolehtivat jäsenistöstänsä. Jäsenistö ikääntyy ja aktiivien sekä vastuunkantajien määrä vähenee. Tämä on meille kaikille tuttu ilmiö.

Näitä "hengessä mukana olevia" kansalaisia eivät valmiuteen liittyvät organisaatiot ja järjestelmät tunnista. Näin heitä ei kutsuta "tositoimiiin". Heitä on näilläkin kulmilla monta, jotka osaavat viedä viestin tai hankkia generaattorin ja kuljettaa sen sinne, missä sitä tarvitaan. Laajassa tilanteessa viranomaiset ovat kiinni omissa tehtävissään, niin ikään valmiusorganisaation vapaaehtoisporukka omissaan.

Spontaanit vapaaehtoiset mukaan koordinoituun auttamistoimintaan

Miten spontaanit vapaaehtoiset saataisiin "kansalaisreserviin"? Tiedetään, että työelämästä eläkkeelle siirtyneet ovat "kiireisiä". Moni varaa

”

Henkilökohtainen kutsu vapaaehtoiseksi koskettaa. Minun osaamisellani on merkitystä ja sille on tarve.

aikaa lasten perheiden tukemiseen. Monella on vastuu ja iso murhe iäkkäiden vanhempiensa hoidosta. On harrastuksia, joihin on vihdoin aikaa, mutta ne eivät liippaa läheltäkään valmiusajattelua. Vanhemmiten oppii rajaamaan ja tuntemaan paremmin jaksamisensa rajat. Harvassa ovat ne, jotka haluavat sitoutua valmiusjärjestöihin.

Mitpä jos Punainen Risti kunnan kumppanina ja kunnan vetovastuulla, paikallisverkostojensa avulla, lähtisi selvittämään "tie tieltä, katu kadulta" näitä osajia? Käytäisiin keskustelu ja pyydetäisiin lupa lähettää yksi kutsu. Kutsun lähettäisi kunta. Ei pyydetäisi muuta kuin tulla kuulolle tai paikalle valmiusiltaan.

Olen varma, etteivät kahvi ja pulla ole keskeinen täky. Henkilökohtainen kutsu vapaaehtoiseksi koskettaa. Minun osaamisellani on merkitystä ja sille on tarve. Samalla kiitokseksi voitaisiin järjestää osallistuneille esimerkiksi perusensiaputaitoja antava Auttajakurssi tai erilaisia valmiuden koulutuksia. Lupaus vuosittaisesta yhteydenpidosta on tärkeää. Tilaisuudet on kuitenkin syytä pitää irrallaan yhdistysten jäsenhankinnasta.

Kirjoittaja on toiminut Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin toiminnanjohtajana 2008–2020.

Kuvituskuva Joonas Brandt / Suomen Punainen Risti

Periaatteet haastavat meitä toimimaan

Teksti: Pauliina Pensikkala
Kuva: Suvi Elo /
Suomen Punainen Risti

Oletko koskaan miettinyt, mihin asti myötätuntosi ulottuu? Minne saakka välitämme? Punaisen Ristin periaatteet vapauttavat meidät toimimaan inhimillisen hädän lievittämiseksi, oli avun tarvitsija sitten kuka tai missä tahansa.

Maaliskuussa 2025 Thaimaassa ja Myanmarissa tapahtui kaksi voimakasta maanjäristystä. Jaoin uutisen heti puolisololleni sekä lähetin viestejä Thaimaassa asuville ystäväilleni ja kyselin heidän vointiaan. Entä Myanmar, jossa pahin tuho itseasiassa tapahtui? Myönnän, huomioni keskittyi Thaimaahan, perheellemme tuttuun ja rakkaaseen maahan.

Kun maailmalla tapahtuu maanjäristys tai tulva, jossain alkaa uusi konflikti tai jo aiemmin alkanut kriisi syvenee, kukin meistä reagoi uutisiin omalla tavallaan. Maailmankolkat, joihin meillä on jokin side, tuntuvat meistä usein läheisimmiltä kuin tuntemattomammalla paikalla. Punaisen Ristin periaatteet kuitenkin rohkaisevat ja haastavat, sekä usein myös velvoittavat, meitä toisenlaiseen ajattelutapaan ja toimintaan. Eriyisesti silloin, kun avuntarvitsija astuu ovellemme.

Periaatteet kätkevät sisälleen monia konkreettisia toimintaohjeita, mutta myös jonkinlaisen vapautuksen. Periaatteet antavat meille aina mahdollisuuden nähdä tilanteiden takana yksilöt, apua tarvitsevat ihmiset. Autamme ensin heitä, joilla on suurin avun tarve.

Eriyisesti puolueettomuuden ja tasapuolisuuden periaatteet ohjaavat meitä unohtamaan pohdinnat iästä, sukupuolesta, kansalaisuudesta, uskonnosta tai henkilön oikeudellisesta statuksesta. Voimme asettua mieles-

asemaan ja pohtia, mitä itse toivoisimme vastaavassa tilanteessa. Tärkeää on myös vastata tarpeeseen kunnioittaen avunsaajan toiveita ja hänen omaa päätäntävaltaansa. Avunsaajan itsemääräämisoikeus säilyy avuntarpeesta huolimatta.

Otamme kantaa inhimillisyyden puolesta

Puolueettomuus takaa meille pääsyn apua tarvitsevien luokse. Keskiöön nousee apua tarvitseva ihminen ja hänen tarpeensa. Punaisen Ristin toimijoiden tulee pysyä neutraaleina poliittisten kannanottojen ristiaallokossa.

”**Periaatteet kätkevät sisälleen monia konkreettisia toimintaohjeita, mutta myös jonkinlaisen vapautuksen. Periaatteet antavat meille aina mahdollisuuden nähdä tilanteiden takana yksilöt, apua tarvitsevat ihmiset.**

Aikamme ilmapiirissä, jossa kantaa usein otetaan jyrkin sanankääntein, vastapuolta säästämättä, voi joskus olla vaikea tavoittaa tai ymmärtää Punaisen Ristin puolueetonta henkeä. Puolueettomuus toimii kuitenkin luottamuksen lähtökohtana, yhdessä riippumattomuuden kanssa se takaa pääsyn avun saajien luo ja luo luottamusta myös rauhan aikana.

Puolueettomuus ei kuitenkaan tarkoita samaa kuin kantaa ottamattomuus. Punainen Risti ottaa,

ja saa ottaa, jatkuvasti kantaa esimerkiksi inhimillisyyden, ihmisoi-keuksien ja rasminvastaisuuden puolesta. Meillä on velvollisuus vaikuttaa erityisesti periaatteidemme hengessä, sanoin ja teoin.

Punaisella Ristillä on myös erityinen, laissa määritelty, rooli toimia viranomaisen tukena. Myös tässä roolissa korostuvat periaatteemme: jos viranomaisen pyyntö ei ole periaatteidemme mukainen, emme voi ottaa sitä vastaan. Toisaalta meillä on mahdollisuus myös keskustella siitä, voisiko tehtävää muokata niin, että se vastaisikin periaatteisiimme ja tavoittaisi esimerkiksi tasapuolisemmin kaikkia avuntarpeessa olevia?

Ihmiseltä ihmiselle

Tärkein tehtävämme on inhimillisen kärsimyksen estäminen ja lievittäminen. Tavoitteenamme on suojella elämää, terveyttä ja ihmisarvoa sekä edistää ihmisten välistä ymmärrystä, ystävyyttä, yhteistyötä ja pysyvää rauhaa.

Punaisen Ristin vahvuus on usein siinä, että meidän toiminnassamme ihminen kohtaa ihmisen. Jokainen auttamistilanne on mahdollisuus oppia jotakin, puolin ja toisin. Vieraaltakin tuntuva ihminen saa kohtaamisessa kasvot, joihin voimmekin usein samastua. Inhimillinen kärsimys lievitetty usein parhaiten inhimillisellä kosketuksella.

Kirjoittaja (kuvassa oikealla) on maahanmuuttotyön ja humanitaarisen oikeuden asiantuntija Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirissä.

Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin ohjelmatyötä tukevat

Pääyhteistyökumppanit

Yhteistyökumppanit

Tukijat

Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piirin yrityskannatusjäsenet on listattuna piirin verkkosivujen yrityskannatusjäsenosiossa. Verkkosivut löytyvät osoitteesta punainenristi.fi/varsinais-suomi

Yhteystiedot

varsinais-suomi@punainenristi.fi
etunimi.sukunimi@punainenristi.fi

Mannila Kalle-Pekka toiminnanjohtaja	050 312 9421	TURUN VASTAANOTTOKESKUS	
Forma Anne asiantuntija, lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn projekti	040 511 7085	vok.turku@punainenristi.fi	02 276 4111
Helander Annukka ohjelmapäällikkö	0400 728 676	Sikiö Jaana vastaanottokeskuksen johtaja	0400 907 964
Hongisto Tuija asiantuntija, sosiaalinen hyvinvointi	040 731 3585	Nurmi Heimo apulaisjohtaja, Pansio	0400 907 958
Honkainmaa Anne toimistosihtööri	0400 634 517	Kallioinen Johanna apulaisjohtaja, Halikko	040 551 8543
Jalonen Elina asiantuntija, lapset ja nuoret	040 731 3595	ENSIAPUKOULUTUS	
Kallioinen Karoliina asiantuntija, talous- ja henkilöstöasiat	040 149 1114	www.ensiapukoulutus.fi	0400 112 113
Keskinen Miska asiantuntija, paperittomien tuki	040 546 6440	Riikonen Petri kurssisihtööri	040 731 3575
Kukkula Jenni asiantuntija, terveyden edistäminen	040 756 9525	Lehtonen Kati ensiapukouluttaja	0400 486 337
Lindeman Marianna asiantuntija, järjestöasiat	040 575 9595	NUORTEN TURVATALO	02 2539 667
Nisso Aurora asiantuntija, yhteisölähtöinen kotoutuminen	040 7164 210	Yliopistonkatu 24 A, 5. krs, Turku	
Norro Miika asiantuntija, sosiaalinen hyvinvointi	040 489 5754	KONTTI-KIERRÄTYSTAVARATALO	
Pensikkala Pauliina asiantuntija, maahanmuuttotyö ja IHL	0400 541033	Viilarinkatu 5, Turku	040 1804 106
Salomaa Riikka kirjanpitäjä	0400 651 408	VERIPALVELU	
Tarkiainen Tiina asiantuntija, ensiapuryhmätoiminta ja valmius	040 672 8084	Yliopistonkatu 29, Turku	029 300 1140
Tenho Anna asiantuntija, viestintä	0400 673 047		
Virtanen Tommi valmiuspäällikkö	0400 127 152		

**Inhimillisyy
Tasapuolisuus
Puolueettomuus
Riippumattomuus
Vapaaehtoisuus
Yleismaailmallisuus
Ykseys**

